

Către: Biroul permanent al Senatului României
În atenția: Domnului Președinte al Senatului României
De la: Senator Ninel PEIA
Chestor al Senatului României
Grupul parlamentar PACE - Întâi România

MEMORANDUM
privind inițierea procedurii de înființare a
Comisiei speciale a Senatului României pentru integrarea instituțională accelerată
dintre România și Republica Moldova
în baza Art.46.- alin (1) și alin (2) din Regulamentul Senatului,

Stimate Domnule Președinte,
Stimați membri ai Biroului permanent,

În exercitarea atribuțiilor parlamentare și în considerarea rolului Senatului României de for decizional și cameră de reflecție în materii de interes național strategic, supun atenției Biroului Permanent prezenta solicitare privind inițierea procedurii de înființare a **Comisiei speciale a Senatului României pentru integrarea instituțională accelerată dintre România și Republica Moldova.**

1) Necesitatea și oportunitatea înființării Comisiei

Integrarea instituțională dintre România și Republica Moldova reprezintă una dintre cele mai importante teme strategice ale statului român, cu implicații directe asupra securității naționale, stabilității regionale, dezvoltării economice și consolidării identității instituționale și administrative comune.

În pofida consensului public privind importanța relației dintre cele două state, acțiunile instituționale au rămas, în mare parte, fragmentate, sectoriale și dependente de inițiative punctuale, fără un mecanism unitar de analiză, planificare și coordonare legislativă.

Este necesar ca această temă să fie mutată din zona discursului general în zona mecanismelor de stat, printr-o structură parlamentară specială capabilă să producă rezultate concrete, măsurabile și implementabile.

2) Rolul Senatului și fundamentul procedural

Înființarea unei comisii speciale se încadrează în atribuțiile Senatului de organizare internă și de exercitare a funcției sale legislative și de control parlamentar, comisiile speciale fiind instrumente legitime de analiză, consultare și elaborare de propuneri legislative pe teme de interes major.

Spre deosebire de comisiile de anchetă, comisia propusă are caracter strategic și constructiv, având ca obiectiv elaborarea unui cadru legislativ și instituțional, nu investigarea unor fapte sau situații punctuale.

În consecință, solicit Biroului Permanent să analizeze și să supună aprobării plenului Senatului proiectul de hotărâre privind înființarea Comisiei speciale.

3) Obiectivul principal: proiect de lege cadru

Comisia propusă nu are un rol declarativ, ci unul eminamente operational, elaborarea unui proiect de lege cadru, care să cuprindă în ansamblu:

- măsurile legislative necesare integrării instituționale accelerate;
- responsabilitățile instituțiilor statului român;
- mecanismele de cooperare interinstituțională;
- calendarul etapizat de implementare;
- instrumentele de monitorizare și raportare.

Acest demers va asigura coerență, predictibilitate și continuitate instituțională, indiferent de schimbările politice sau de guvernare.

4) Dimensiunea de securitate națională

Orice integrare instituțională accelerată trebuie analizată realist și complet, inclusiv sub aspectul riscurilor de securitate. În mod particular, procesul presupune evaluarea vulnerabilităților asociate:

- regiunii transnistrene;
- autonomiei găgăuze;
- riscurilor hibride, dezinformării și influențelor ostile;
- protecției infrastructurilor critice și a sistemelor informaționale.

Comisia va putea solicita informări și puncte de vedere din partea instituțiilor competente, astfel încât propunerile legislative să fie fundamentate și să nu genereze riscuri suplimentare.

5) Coordonarea executivă: Cancelaria Prim-ministrului

Pentru ca rezultatele Comisiei să nu rămână simple recomandări, este necesară o arhitectură clară de implementare la nivel guvernamental. În acest sens, consider că un mecanism de coordonare interinstituțională trebuie să funcționeze în cadrul Cancelariei Prim-ministrului, ca structură de coordonare strategică, capabilă să asigure:

- unitatea de comandă administrativă;
- continuitatea implementării;
- monitorizarea termenelor și a responsabilităților;
- raportarea periodică către Parlament.

6) Organizare și funcționare

Propun ca această Comisie specială să fie alcătuită din 15 membri, desemnați de grupurile parlamentare cu respectarea configurației politice a Senatului, și să aibă o conducere formată din:

- un președinte,
- un vicepreședinte,
- un secretar.

Totodată, Senatul va asigura pe durata funcționării Comisiei sprijinul logistic, tehnic și administrativ necesar, inclusiv personal de specialitate din aparatul Senatului pentru secretariat, documentare și redactare.

7) Rezultatul așteptat

Înființarea Comisiei trebuie să producă rezultate clare, în termen determinat, respectiv:

- un raport final cu propuneri legislative și instituționale;
- un proiect de lege cadru complet;
- un calendar etapizat de implementare;
- o matrice instituțională de responsabilități și indicatori de progres.

Având în vedere cele de mai sus, solicit Biroului permanent al Senatului României să dispună includerea pe ordinea de zi a proiectului de hotărâre privind înființarea Comisiei speciale a Senatului României pentru integrarea instituțională accelerată dintre România și Republica Moldova, în vederea supunerii spre dezbateră și adoptare de către plen.

Cu deosebită considerație,
Senator Ninel PEIA
Chestor al Senatului României
Grupul parlamentar PACE - Întâi România

HOTĂRÂRE
privind înființarea
Comisiei speciale a Senatului României pentru integrarea instituțională accelerată
dintre România și Republica Moldova

Senatul României adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1 - Înființarea Comisiei

(1) Se înființează **Comisia specială a Senatului României pentru integrarea instituțională accelerată dintre România și Republica Moldova**, denumită în continuare Comisia.

(2) Comisia este o comisie specială cu caracter temporar, constituită în vederea analizării și formulării unui cadru legislativ și instituțional unitar pentru integrarea instituțională accelerată dintre România și Republica Moldova.

Art. 2 - Scopul Comisiei

Scopul Comisiei îl constituie evaluarea, analizarea și formularea de propuneri concrete privind integrarea instituțională, administrativă, juridică și de securitate dintre România și Republica Moldova, în vederea pregătirii cadrului necesar aprofundării strategice a relației bilaterale și a unei eventuale evoluții către forme avansate de integrare și REUNIRE, realizată în condiții de legalitate, stabilitate și securitate națională.

Art. 3 - Mandatul Comisiei

(1) Comisia are mandatul de a elabora și prezenta Senatului României un raport final și un proiect de lege cadru, cu caracter integrator, care să cuprindă în ansamblu măsurile necesare pentru ca statul român să realizeze integrarea instituțională accelerată cu Republica Moldova.

(2) Proiectul de lege cadru va include, fără a se limita la acestea:

- a) obiectivele strategice și principiile integrării instituționale;
- b) instituțiile și autoritățile publice responsabile de implementare;
- c) mecanismele de cooperare interinstituțională;
- d) calendarul etapizat și termenele orientative;
- e) instrumentele de finanțare și resursele administrative;
- f) măsuri de securitate națională și gestionare a riscurilor;
- g) indicatori de monitorizare și raportare periodică.

Art. 4 - Domenii de analiză

În exercitarea mandatului său, Comisia realizează următoarele analize:

a) Analiză juridică și armonizare legislativă

- identificarea actelor normative din România care necesită modificare, completare, abrogare sau armonizare;

- analiza gradului de compatibilitate dintre legislația României și legislația Republicii Moldova;
- formularea de propuneri legislative concrete, inclusiv legi cadru și pachete legislative tematice.

b) Analiză constituțională

- evaluarea dispozițiilor constituționale relevante;
- identificarea procedurilor legale aplicabile, inclusiv a procedurilor de revizuire constituțională, dacă este cazul;
- analiza impactului constituțional al integrării instituționale asupra organizării statului român.

c) Analiză instituțională și administrativă

- evaluarea capacității administrative necesare;
- identificarea domeniilor în care este necesară interoperabilitatea instituțională;
- propunerea de mecanisme și proceduri de cooperare instituțională între instituțiile celor două state.

d) Analiză economică, fiscală și bugetară

- evaluarea impactului bugetar al măsurilor propuse;
- identificarea surselor de finanțare;
- formularea de propuneri privind eficiența cheltuielilor publice în procesul de integrare.

e) Analiză de securitate națională

- evaluarea riscurilor de securitate asociate procesului de integrare instituțională, inclusiv riscurile privind regiunea transnistreană și autonomia găgăuză;
- solicitarea de informări și puncte de vedere din partea instituțiilor competente;
- formularea de propuneri privind măsuri de prevenire și gestionare a riscurilor identificate.

f) Calendar tehnic și plan etapizat

- elaborarea unui calendar etapizat privind integrarea administrativă, fiscală, economică și instituțională;
- stabilirea termenelor pe termen scurt, mediu și lung pentru implementarea măsurilor propuse;
- definirea indicatorilor de progres și a mecanismelor de monitorizare.

Art. 5 - Atribuțiile Comisiei

În exercitarea mandatului său, Comisia are dreptul:

- a) să solicite documente, date și informări de la autoritățile publice centrale și de la instituțiile aflate sub control parlamentar;
- b) să convoace la audieri reprezentanți ai instituțiilor publice, ai mediului academic, ai societății civile și ai altor entități relevante;

- c) să solicite puncte de vedere scrise și expertize de la autorități și specialiști;
- d) să organizeze consultări și reuniuni de lucru tematice;
- e) să elaboreze rapoarte intermediare și raportul final;
- f) să formuleze propuneri legislative și recomandări instituționale.

Art. 6 - Rezultatele finale (livrabile)

(1) Comisia prezintă Senatului României următoarele rezultate finale:

- a) Raportul final privind integrarea instituțională accelerată dintre România și Republica Moldova;
 - b) Proiectul de lege cadru privind integrarea instituțională accelerată dintre România și Republica Moldova;
 - c) Calendarul etapizat de implementare, anexat raportului final;
 - d) Lista actelor normative care necesită modificare, completare, abrogare sau armonizare;
 - e) Matricea instituțională de responsabilități, cu instituțiile implicate și atribuțiile acestora;
 - f) Analiza de impact bugetar și de securitate, anexată raportului final.
- (2) Raportul final și proiectul de lege-cadru se supun dezbaterii în plenul Senatului României.

Art. 7 - Coordonarea executivă

- (1) În vederea asigurării unei implementări coerente și unitare a măsurilor rezultate din activitatea Comisiei, Comisia va formula propuneri privind instituirea unui mecanism de coordonare guvernamentală.
- (2) Comisia va include în raportul final recomandarea ca mecanismul de coordonare interinstituțională la nivel guvernamental să fie exercitat prin Cancelaria Prim-ministrului, în calitate de structură de coordonare strategică.
- (3) În acest scop, Comisia poate solicita informări și participarea la audieri a reprezentanților Cancelariei Prim-ministrului și ai instituțiilor implicate.

Art. 8 - Raportare intermediară

- (1) În termen de 60 de zile de la data constituirii, Comisia prezintă Senatului un raport intermediar privind prioritățile legislative și instituționale.
- (2) În termen de 120 de zile de la data constituirii, Comisia prezintă Senatului un document de etapă privind calendarul tehnic și arhitectura proiectului de lege cadru.

Art. 9 - Componența Comisiei

- (1) Comisia este alcătuită din 15 membri, senatori desemnați de grupurile parlamentare, cu respectarea configurației politice a Senatului și a ponderii fiecărui grup parlamentar în plen.
- (2) Repartizarea locurilor în Comisie pe grupuri parlamentare se stabilește de Biroul permanent al Senatului, în baza propunerilor transmise de grupurile parlamentare.
- (3) Membrii Comisiei sunt validați prin hotărâre a Senatului.

Art. 10 - Conducerea Comisiei

- (1) Comisia își alege, la prima ședință, biroul Comisiei, format din:
- a) un președinte;
 - b) un vicepreședinte;

c) un secretar.

(2) Alegerea biroului Comisiei se face prin votul membrilor Comisiei, cu respectarea configurației politice a Senatului.

Art. 11 - Suportul administrativ și logistic

(1) Senatul României asigură Comisiei, pe întreaga durată a mandatului, sprijinul logistic, tehnic și administrativ necesar desfășurării activității.

(2) În acest scop, Senatul pune la dispoziția Comisiei:

- a) spațiile necesare desfășurării ședințelor, audierilor și consultărilor;
- b) personalul de specialitate din aparatul Senatului, inclusiv pentru secretariat, redactare, documentare și suport tehnic;
- c) accesul la documente, baze de date și resurse administrative, potrivit competențelor și regulamentelor interne;
- d) suport pentru organizarea întâlnirilor de lucru și a activităților de consultare.

(3) Secretariatul Comisiei este asigurat de aparatul de specialitate al Senatului.

Art. 12 - Durata

(1) Comisia funcționează pe o perioadă de 12 luni de la data constituirii.

(2) Mandatul Comisiei poate fi prelungit prin hotărâre a Senatului.

Art. 13 - Intrarea în vigoare

Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Senator Ninel PEIA
Chestor al Senatului României
Grupul parlamentar PACE - Întâi România